

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत (NMSA)
परंपरागत कृषि विकास योजना (PKVY) सेंद्रिय
शेती) सन २०१९-२० करिता प्रशासकीय
मान्यता व सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी निधी
वितरीत करण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : योजना ३३१९/ प्र.क्र. १३९/१-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, विस्तार, मुंबई- ४०००३२

दिनांक : ०३ डिसेंबर, २०१९

वाचा : १) केंद्र शासनाने DAC Website: agricoop.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित

केलेल्या परंपरागत कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना.

२) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.संशेयो/१२१४प्र.क्र.२६६/१७, दि.२०.०२.२०१६.

३) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.९-३९/२०१५/Org.Fmg, दि.०२ जुन, २०१७.

४) केंद्र शासनाचे क्र. २-१/२०१७-Org.Fmg, दि. १८ सप्टेंबर, २०१७ चे तीन पत्र.

५) कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/प्र.क्र.३३/२०१७-१८/संशे/६८०/२०१७, दि.१६.११.२०१७

६) शासन निर्णय क्र. संशेयो/१२१७ प्र.क्र.२१०/१७-अ, दि. २४ जानेवारी, २०१७

७) शासन निर्णय शुध्दीपत्रक क्र. संशेयो/१२१७ प्र.क्र.२१०/१७-अ, दि. २९ जानेवारी, २०१८

८) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: संशेयो-१२१७/ प्र.क्र.२१०/१७अ, दि.१७/०२/२०१८

९) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: पुरक २५१७/ प्र.क्र.२४३/१७अ, दि.२१/०२/२०१८

१०) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: पुरक २५१७/ प्र.क्र.२४२/१७अ, दि.०३/०३/२०१८

११) केंद्र शासनाचे क्र. ९-३५/२०१५-Org.Fmg(I), दि. ३१ ऑक्टोबर, २०१९

१२) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. पकृवियो/नि.उ./प्रक्र ३/ ५४६/२०१९, दि. ०५/११/२०१९

प्रस्तावना :-

राज्य शासनाने राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना (सेंद्रिय शेती)
(Paramparagat Krishi Vikas Yojana - PKVY) organic farming) ही योजना २०१५-१६ पासून केंद्र
हिस्सा ६० टक्के व राज्य हिस्सा ४० टक्के या प्रमाणात राबविण्याचा निर्णय संदर्भाधिन क्रमांक ०२ येथील
शासन निर्णयान्वये घेतला आहे. यामध्ये सध्या ९३२ गटांचा तीन वर्षाचा कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.
नवी दिल्ली येथे दिनांक ११ मे, २०१७ रोजी परंपरागत कृषि विकास योजनेची तिसरी कार्यकारी समितीची
बैठक झाली. सदर बैठकीमध्ये केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याकरिता नवीन ३२६ गट मंजूर केलेले आहेत.
त्यानुषंगाने राज्य शासनाने अनु.क्र. ६ व ७ येथील शासन निर्णयान्वये ३२६ गटांचा प्रथम वर्षाचा कार्यक्रम
राबविण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे.

संदर्भाधिन क्रमांक ०४ येथील दिनांक १८.०९.२०१७ रोजीच्या तीन पत्रान्वये नवीन ३२६ गटांचा
प्रथम वर्षाचा कार्यक्रम राबविण्याकरिता सन २०१७-१८ साठी केंद्र हिस्सा रु. १३९६.२१ लाख व राज्य
हिस्सा रु.९३०.८० लाख असा एकूण रु.२३२७.०१ लाख इतका रकमेचा नियतव्यय मंजूर केलेला होता.
त्यानुसार संदर्भ क्र. ८, ९ व १० अन्वये ५० टक्के निधी खालीलप्रमाणे प्रवर्ग निहाय वितरीत करण्यात
आलेला होता.

(रु.लाख)

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)	एकूण
सर्वसाधारण	५४४.५२	३६३.०१	९०७.५३
अनुसूचित जाती	८३.७७	५५.८५	१३९.६२
अनुसूचित जमाती	६९.८१	४६.५४	११६.३५
एकूण	६९८.१०	४६५.४०	११६३.५०

आता, राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना राबविण्याकरिता ३२६ गटांकरिता केंद्र हिस्सा रु. १४५०.९७ लाख इतक्या निधीस केंद्र शासनाचे संदर्भ क्र. ११ अन्वये मान्यता दिलेली आहे. केंद्र हिश्यास अनुसरून राज्य हिस्सा रु ९६७.३१ होत आहे. केंद्र हिश्याकरिता लेखाशिर्ष २४०१ ए०५६ अंतर्गत रु. १०००.०० लाख इतकी अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात आलेली आहे.

३२६ गटांसाठी केंद्र शासनाने द्वितीय वर्षाचा संपूर्ण कार्यक्रमासाठी निधी मंजूर केला आहे. त्यामुळे सदर कार्यक्रम सन २०१९-२० मध्ये राबविण्यासाठी केंद्र हिस्सा रु.९८५.१५ लाख व राज्य हिस्सा रु.६५६.७७ लाख असा एकूण रु.१६४१.९२ लाख निधीस प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन होती.

तसेच, राज्य हिश्याकरिता लेखाशिर्ष २४०१ ए०६५ अंतर्गत रु. ६६६.०० लाख इतकी तरतूद उपलब्ध असल्याने केंद्र हिश्याकरिता आवश्यक रु. १०००.०० लाख व राज्य हिश्याकरिता आवश्यक रु. ६६६.०० लाख इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना (सॅट्रिय शेती) या योजनेंतर्गत ३२६ गटांसाठी द्वितीय वर्षाचा संपूर्ण कार्यक्रम सन २०१९-२० मध्ये राबविण्याकरीता केंद्र हिस्सा रु.९८५.१५ लाख व राज्य हिस्सा रु.६५६.७७ लाख असा एकूण रु.१६४१.९२ लाख इतक्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर योजनेचे घटक, केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व अटी नुसार राबविण्यात यावेत.

तसेच, राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना (सॅट्रिय शेती), सन २०१९-२० मध्ये राबविण्याकरिता ३२६ गटांकरिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी केंद्र हिश्याकरिता रु. १०००.०० लाख इतका निधी व राज्य हिश्याकरिता रु. ६६६.०० लाख इतका निधी वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० %)	राज्य हिस्सा (४०%)
सर्वसाधारण	रु. १०००.०० लाख	रु. ६६६.०० लाख
एकूण वितरीत करावयाचा निधी (केंद्र हिस्सा व राज्य हिस्सा)	रु. १६६६.०० लाख	

उपरोक्त निधीतून प्रथम वर्षातील योजनेचे राबवावयाचे शिल्लक राहिलेले घटक तसेच व्दितीय वर्षातील घटक राबवावयाचे आहेत.

२. सदर निधी अनु.क्र. ६ येथील शासन निर्णयान्वये प्रदान केलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार तसेच या शासन निर्णयानुसार देण्यात येत असलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार खर्च करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च चालू सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या अनुदातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक- डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (००)(३५) कृषि उन्नती योजना - परंपरागत कृषि विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) केंद्र हिस्सा- ६०% २४०१ ए ०५६ कार्यक्रम ३३ अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक- डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (००)(३६) कृषि उन्नती योजना - परंपरागत कृषि विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) राज्य हिस्सा - ४०% २४०१ ए ०६५ कार्यक्रम ३३ अर्थसहाय्य

३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणाऱ्या केंद्र हिस्श्याच्या निधी पैकी रु. ३.०० लक्ष निधी तसेच राज्य हिस्श्याच्या निधी पैकी रु.२.०० लक्ष निधी मंत्रालयस्तरावरील प्रशासकीय खर्चाकरीता वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. **सदर योजना राबविताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे.**

- सदर योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन मार्गदर्शक सुचनानुसार व केंद्र शासनाच्या निधी वितरीत करण्याच्या अटी व शर्ती नुसार राबविण्यात यावी.
- खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवून सदर खर्चाचे लेखा परिक्षण अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे केंद्र शासनाला लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावेत. योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबींवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा.
- योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमा खर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणेने द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चीत रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे नमूद करण्यात यावे. जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात रकमा विचारात घेता येतील व संदिग्धता राहणार नाही.
- कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

५. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीपैकी रु.५.०० लक्ष निधी कोषागारातून मंत्रालय स्तरावर आहरण व संवितरणासाठी अवर सचिव (आस्थापना), कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून व उप सचिव (आस्थापना) कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून आणि उर्वरित निधीकरीता आयुक्त

(कृषि) , महाराष्ट्र राज्य, पुणे नियंत्रण अधिकारी म्हणून तसेच सहाय्यक संचालक लेखा १- कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे

६. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे/ वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत / P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय/ नियम/परिपत्रक /तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/ अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल. त्यांनी या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेला सर्व निधी सर्व जिल्ह्यांना पीएफएमएस (PFMS) प्रणालीद्वारे वितरीत करण्याची कार्यपद्धती बंधनकारक राहिल.

७. प्रस्तुतचे आदेश वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग- पहिला, उपविभाग तीन मधील अनु क्र. ४ येथील नियम २७ (२) (ब) अन्वये प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांमध्ये तसेच वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक अर्थस -२०१९/ प्र.क्र.४४/अर्थ ३, दिनांक १ एप्रिल, २०१९ व वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक अर्थस -२०१९/ प्र.क्र.९२/अर्थ ३, दिनांक ०८ जुलै, २०१९ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्यात यावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१२०२११४७१८५१०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उमेश चांदिवडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. सचिव (कृषी) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २) आयुक्त (कृषी), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) महालेखापाल महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
- ४) कृषि संचालक (नि.व गु.नि.), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ५) सर्व संचालक / सहसंचालक कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ६) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- ७) सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- ८) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
- ९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १०) वित्त विभाग (व्यय-१, अर्थसंकल्प -१३), मंत्रालय, मुंबई
- ११) नियोजन विभाग-१४३१, मंत्रालय, मुंबई
- १२) कार्यासन (२अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) निवडनस्ती, कार्यासन १-अ